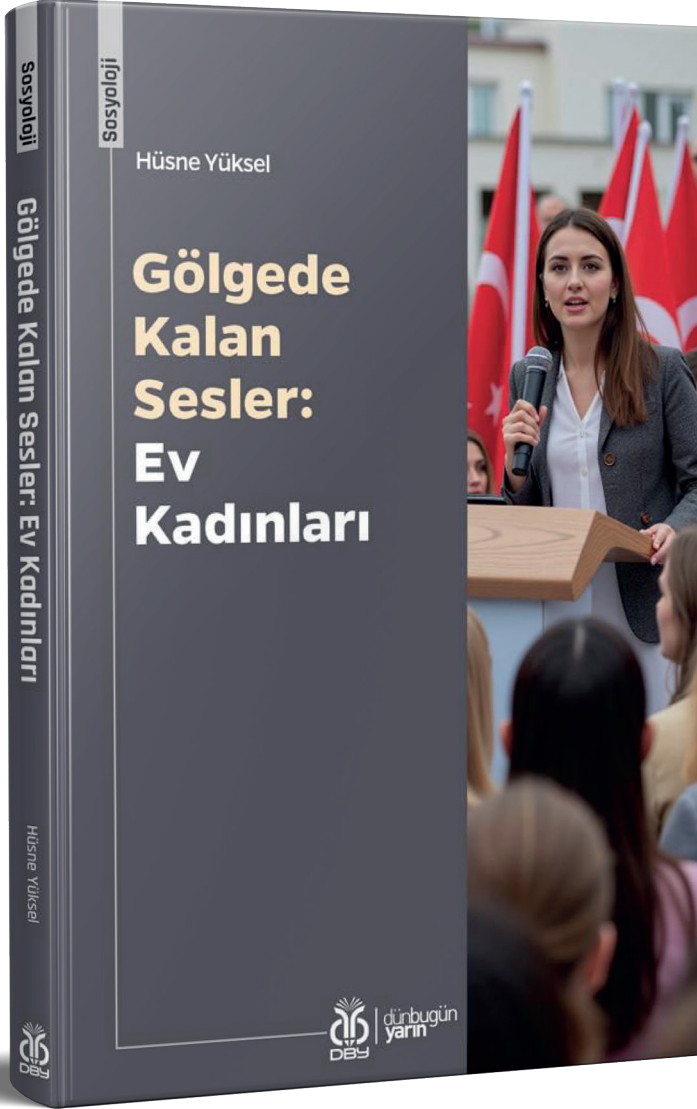

Hüsne Yüksel

Gölgede Kalan Sesler: Ev Kadınları

Bu PDF dokümanı, kitabın bir kısmını içermektedir.
DBY okurları için özel olarak oluşturulmuştur.

“dün”den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

“dün”den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

© 2025, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılıp, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

DBY: 437
Sosyoloji: 30

ISBN 978-625-5905-04-8
Sertifika No: 52315

Basım Tarihi: İstanbul, 2025

Yazar: Hüsne Yüksel

Yayın Yönetmeni: İrfan Güngörür

Kapak/Mizanpaj:
DBY Ajans

Baskı/Cilt:
Meteksan Matbaacılık ve Teknik Sanayi Tic. A.Ş.
(Sertifika No: 46519)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Yüksel, Hüsne
Gölgede Kalan Sesler: Ev Kadınları
Yazar: Hüsne Yüksel
İstanbul: DBY Yayınları, 2025.
183 s. ; 13,5 x 21,0 cm ____ (DBY Yayınları ; No. 437) ____ Dizin var.
ISBN 978-625-5905-04-8
1- Sosyoloji 2- Siyasal Katılım 3- Toplumsallaşma 4- Kadın

Bu kitap, 20.09.2021 tarihinde Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalına bağlı yüksek lisans programı kapsamında Doç. Dr. İleriş YILDIRIM'ın danışmanlığında savunulan "Siyasal Toplumsallaşma ve Siyasal Katılım Bağlamında Ev Kadınları: Afyonkarahisar Örneği" başlıklı çalışmanın gözden geçirilerek ve güncellenerek kitaplaşmış halidir.

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr
Tel.: +90 212 526 98 06

İçindekiler

Teşekkür	7
Simgeler ve Kısaltmalar Dizini	8
Giriş	9

BİRİNCİ BÖLÜM

SIYASET KURUMU, TOPLUMSALLAŞMA VE KATILIM

1. Siyasal İktidarın Temelleri	17
1.1. Siyasal İktidar ve Otoritenin Sosyolojik Temelleri	17
1.2. Devletin Kuramsal Temelleri ve İşlevleri	30
1.3. Demokrasi: Tanım, Modeller ve Kuramsal Yaklaşımlar	36
1.4. Siyasal Kültür ve Siyasal Sistem İlişkisi	41
2. Siyasal Toplumsallaşma: Kuramlar ve Süreçler	47
2.1. Siyasal Toplumsallaşma Kuramları	51
2.2. Siyasal Toplumsallaşma Süreçleri ve Araçları	55
3. Siyasal Katılım: Türleri ve Boyutları	58
3.1. Siyasal Katılım Türleri: Bireysel ve Aktif Katılım	62
3.2. Siyasal Katılım Düzeyleri ve Etkileyen Faktörler	63

İKİNCİ BÖLÜM

TOPLUMSAL CİNSİYET VE SİYASAL KATILIM:

KADINLARIN SİYASETTEKİ YERİ

1. Küresel Perspektifte Kadınların Siyasal Katılım Süreçleri	67
1.1. Geleneksel Toplumlarda Kadının Siyasal Katılımı	67

1.2. Modern Toplumlarda Kadının Siyasal Alandaki Yeri.....	72
2. Türkiye’de Kadınların Siyasal Katılım Süreçleri.....	81
2.1. Osmanlı Toplumunda Kadın ve Siyasal Temsiliyet.....	83
2.2. Cumhuriyet Döneminde Kadın ve Siyasallaşma Süreçleri.....	92
2.3. Çağdaş Türkiye’de Kadının Siyasal Katılım Dinamikleri.....	102
3. Ev Kadınları ve Siyasal Katılım Süreçleri.....	108
3.1. Ev Kadınlarının Toplumsal Yapı İçindeki Konumu ve Siyasal Toplumsallaşması.....	108
3.2. Ev Kadınlarının Siyasal Katılım Eğilimleri: Sosyolojik Bir Analiz.....	111

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ARAŞTIRMA BULGULARI

1. Araştırmanın Metodolojisi Hakkında.....	115
2. Bulgular.....	117
2.1. Katılımcıların Sosyo-Ekonomik Durumlarına Yönelik Bulgular.....	117
2.2. Siyasetin Niteliği.....	120
2.3. Kadının Siyasal Katılımına İlişkin Durumu.....	124
2.4. Kadının Siyasete Katılım Engelleri.....	132
2.5. Siyasal Parti Algısı.....	137
2.6. Ülke Gündemine İlişkin Değerlendirmeler.....	143
Sonuç	153
Kaynakça	163
Ekler	173
Dizin	181

Teşekkür

“Gölgede Kalan Sesler: Ev Kadınları” başlıklı bu çalışma, uzun ve titiz bir araştırma sürecinin ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Bu süreçte, doğrudan veya dolaylı olarak katkı sunan pek çok kişinin desteği çalışmanın tamamlanmasında belirleyici olmuştur.

Öncelikle, araştırma sürecinde akademik rehberliği, değerli katkıları ve destekleriyle bana yol gösteren yüksek lisans danışmanım Doç. Dr. İlteriş YILDIRIM’a en içten teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca, akademik gelişimime katkıda bulunan ve çalışmam süresince desteklerini esirgemeyen Prof. Dr. Hüseyin KOÇAK, Doç. Dr. Gökhan GÖKTÜRK’e ve bu süreçte bana sabırla tecrübelerini aktaran kıymetli arkadaşım Dr. Hakan YAPICI’ya teşekkürü bir borç bilirim.

Bu süreçte, akademik ve bireysel olarak yanımda bulunan kıymetli arkadaşlarıma da teşekkür ederim. Çalışmanın saha araştırması aşamasında, Covid-19 pandemi koşullarına rağmen katılım gösteren ve katkı sağlayan, kimlikleri gizli tutulan 24 ev kadınına samimi teşekkürlerimi sunarım.

Bunun yanı sıra, eğitim hayatım boyunca manevi desteklerini her zaman yanımda hissettiğim ve bu süreçte de özverilerini esirgemeyen ağabeylerim Mikail ve Cebail YÜKSEL’e minnettarım. Son olarak, bana her daim maddi ve manevi destek sağlayan, akademik yolculuğumda en büyük motivasyon kaynağım olan babam Orhan YÜKSEL ve annem Nuriye YÜKSEL’e sonsuz teşekkür ederim.

Hüsne YÜKSEL

Kaynakça

- Kadın Vali Sayısı 4 oldu.* (2024). Nisan 2, 2025, <https://miahaber.com.tr/haber/14104/kadin-vali-sayisi-4-oldu>.
- 21 Yılının ilk 5 Ayında 95 Kadın Öldürüldü.* (2021). Haziran 25, 2021, <https://www.ntv.com.tr/turkiye/2021-yilinin-ilk-5-ayinda-95-kadin-olduruldu,g6iRDNAZrkarl65vQKR7ew>.
- 2024'te yalnızca beş kadın devlet başkanı seçildi.* (2025). Mart 24, 2025 <https://www.skdturkiye.org/esit-adimlar/yakin-plan/2024te-yalnizca-bes-kadin-devlet-baskani-seccildi>.
- 2024'te Kadın Cinayetleri ve Şüpheli Kadın Ölümleri Rekor Düzeye Yükseldi.* (2024). Mart, 26, 2025 <https://www.bbc.com/turkce/articles/ced87ln92zno>
- 78 Kadın Milletvekili.* (2011). Ocak 11, 2021, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/78-kadin-milletvekili-18020594>.
- 81 İlde Sadece 4 Kadın Belediye Başkanı Aday Oldu.* (2019). Ocak 28, 2021, <https://www.ntv.com.tr/2019-yerel-secim/81-ilde-sadece-4-kadin-aday-belediye-baskani-oldu,2-8N0bddwEO2MZu9E8yKAA>.
- Acar, H. (2019). Türk Kültür ve Devlet Geleneğinde Kadın. *Bilim, Kültür ve Sanat Düşünce Dergisi*, 6(21), 395-411.
- Açıl, O. (t.y.). İlk Türk Devletlerinde Kadın Algısı ve Kadın Hakları. *Recep Tayyip Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3, 63-72.
- Akın, M. H. (2009). *Siyasal Toplumsallaşma Sürecinde Gençlik -Teorik ve Uygulamalı Bir Çalışma-*. (Doktora Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Akıncı, S. (2014). Siyasal Katılımın Toplumsal Dinamikleri ve Kitle İletişim Araçları. *Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(8), 305-322.
- Akıncı, S. (B.t). Siyasal Katılım Düzeyleri Üzerine Bir İnceleme. *Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(7), 34-45.
- Aktan, E. (2017). *Sosyal Medya ve Siyasal Katılım*. Konya: Eğitim Yayınevi.

- Alan, S. (2019), "Ürperden Sonuç: 389 Belediye 45 Kadın Başkan!" <https://www.gazeteduvar.com.tr/kadin/2019/04/15/urperden-sonuc-bin-389-belediyeye-45-kadin-baskan> (Erişim Tarihi: 25.02.2021).
- Aliağaoğlu, A. (2003). Afyon'da Şehir Morfolojisinin İki Unsuru: Cadde-Sokak Sistem ve Konutlar. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 1(2), 63-83.
- Alkan, T. ve Eril, D. (1980). *Siyaset Psikolojisi*. Ankara: Turhan Kitapevi.
- Altan, C. (2011). Eğitim-Siyasal Eğilim İlişkisi: Mersin Örneği. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 12(1), 313-329.
- Altındal, Y. (2007). *Kadının Siyasal Katılımı Bağlamında Partilerin Kadın Kollarının Sosyolojik Açısından Değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Anıl, E., İlkaracan, P., Kılıç, Z., Ronge, K., Seral, G. ve Ülgen, T. (2001). Pekin+5: Birleşmiş Milletlerde Kadın İnsan Hakları ve Türkiye'nin Taahhütleri. *Kadın İnsan Hakları Projesi*, Yeni Çözümler Vakfı.
- Anonim, (2019). Türkiye'de Kadın. T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Aristoteles. (1975). *Politika* (Çev: M.Tuncay). İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Arslan, M. (2019). *Almanya'da Yaşayan Türklerin Siyasal Toplumsallaşma Süreci Kuzey Ren-Vestfalya Örneği*. (Doktora Tezi). Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Avcı, Y. (B.t). Marksist Devlet Teorileri Çerçevesinde Elitler Teorisinin Marksist Yorumu Üzerine Bir İnceleme Marx ve Pareto. *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(2), 73-83.
- Ay, H. ve Uçar, Ö. (2015). Devletin Gelişim Süreci. *İşletme Fakültesi Dergisi*, 16(2), 195-206.
- Aydın, H. (2015). Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Türkiye'de Kadın, *Güncel Sosyal Bilimler Kaynağı Dergisi*, 1(3), 84-96.
- Aydın, M. (2015). *Siyasetin Sosyolojisi: Bir Sosyal Kurum Olarak Siyaset*. (4. Baskı). İstanbul: Açılım Kitap.
- Aydınör, F. (2006). *Tanzimat Döneminde (1839-1876) Kadın Yaşamındaki Modernleşme*. (Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Babayeva, U. (2018). Kadınların Siyasal Katılımı; Adalet ve Kalkınma Partisi ve Yeni Azerbaycan Partisi Örneği. *Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), 68- 83.
- Baktır, M. (2004). Hz. Peygamber'in Otoritesinin Dayanakları. *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 8(1), 23-39.
- Baltacı, A. (2018). Nitel Araştırmalarda Örneklem Yöntemleri ve Örnek Hacmi Sorunsalı Üzerine Kavramsal Bir İnceleme. *Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 231-274.
- Baran, R. (2018). *Türkiye'de Kadın ve Siyaset*. (Yüksek Lisans Tezi). Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa.

- Baykal, D. (1970). *Siyasal Katılma: Bir Davranış İncelemesi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Yayınları No. 302.
- Beck, U. (2019). *Risk Toplumu: Başka Bir Modernliğe Doğru* (Çev: B.Doğan). İstanbul: İthaki Yayınları.
- Bele, T. (2001). *Kadın Yazın Siyasa*. İstanbul: Pencere Yayınları.
- Bilim, B. (2014). *Türkiye'de Kadının Siyasal Katılımı Mücadelesi: Afyonkarahisar Örneği*. (Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Bottomore, T. (1987). *Siyaset Sosyolojisi* (Çev: E.Mutlu). Ankara: Teori Yayınları.
- Bozatay Anbarlı, Ş. ve Kutlu, S.Z. (2014). Siyasette Kadın Temsili Açısından 30 Mart 2014 Yerel Seçimi Sonuçlarının Çanakkale İli Örneğinde Değerlendirilmesi. *Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı Dergisi*, 2(16), 131-156.
- Bozkurt, B. ve Bozkurt, İ. (2014). Türkiye'nin İlk Kadın Belediye Başkanı Müfide İlhan ve Mersin'deki Çalışmaları. *Cumhuriyet Araştırmaları Dergisi*, 10(19), 51-75.
- Can, İ. (2016). *Türkiye'de Siyasal Güven Liderler, Kurumlar, Süreçler*. İstanbul: Açılım Kitap.
- Coştu, Y. (2009). Toplumsallaşma Kavramı Üzerine Sosyolojik Bir Değerlendirme. *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, 3(4), 117-140.
- Cumhurbaşkanı Erdoğan: (Kadına karşı şiddetin önlenmesi) Şimdi Meclis'te yeni bir komisyon oluşturuyoruz (2021). Mayıs 7, 2021, <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/cumhurbaskani-erdogan-kadina-karsi-siddetin-onlenmesi-simdi-mecliste-yeni-bir-komisyon-olusturuyoruz/2168472>.
- Çadır, M. (2011). *Kadının Siyasal Yaşama Katılımında Siyasi Parti Kadın Kollarının Rolü (TBMM'de Grubu Bulunan Siyasi Partiler Bağlamında Ankara İli Örneği)*. (Uzmanlık Tezi). T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Çağla, C. (2019). *Siyaset Bilimi*. (3. Baskı). İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayınları.
- Çağlar, N. (2011). Kadının Siyasal Yaşama Katılımı ve Kota Uygulamaları. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 3(4), 56-79.
- Çaha, Ö. (2018). *Sivil Kadın, Türkiye'de Kadın ve Sivil Toplum*. (5. Baskı). Ankara: Savaş Yayınevi.
- Çakır, S. (2001). *Bir'in Nostaljisinden Kurtulmak: Siyaset Teorisine ve Pratiğine Cinsiyet Açısından Bakış*, *Yerli Bir Feminizme Doğru*. İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Çakır, S. (2016). *Osmanlı Kadın Hareketi*. (5. Baskı). İstanbul: Metis Yayınları.
- Çam, Çam, E. (1998). *Siyaset Bilimine Giriş*. (5. Baskı). İstanbul: Der Yayınları.
- Çetin, H. (2012). *Korku Siyaseti ve Siyaset Korkusu*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Çetin, H. ve Görüşük, L. (2015). *Siyaset Psikolojisi*. Ankara: Orion Yayınevi.
- Demir, Z. (2015). *Türkiye'de Kadın ve Siyaset*. Ankara: Kadim Yayınları.

- Dilber, F. (2012). Siyasal Toplumsallaşmada Seçmenlerin Siyasal Tercihine Sosyal Unsurların Etkisi; Karaman İli Seçmenleri Üzerine Bir Alan Araştırması. *Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E- Dergisi*, 32(8), 1-19.
- Dilber, F. (2013). Siyasal Katılımı Etki Eden Psikolojik Faktörler ve Seçmen Tercihine Etkisi; Karaman Seçmenleri Üzerine Bir Alan Araştırması. *Kırgız-Türk Sosyal Bilimler Entitüsü Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi*, 35(2), 1-21.
- Doğru, D. (2023). Türkiye’de Kadınların Siyasal Haklarını Kazanması ve Siyasal Temsilde Karşılaşılan Sorunlar. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 72(1), 247-293.
- Duran, H. (B.t). *Siyasal Katılmayı Etkileyen Faktörler Üzerine Bir Araştırma: Tavşanlı- Kütahya Örneği*, Çalışmanın nerede ve ne zaman yapıldığına dair bilgi paylaşılmamış.
- Dursun, D. (2014). *Siyaset Bilimi*. (7. Baskı). İstanbul: Beta Yayınları.
- Duverger, M. (2011). *Siyaset Sosyolojisi* (Çev: Ş.Tekeli). İstanbul: Varlık Yayınları.
- Dünya’da Kadın Milletvekili Oranı. (2020). Aralık 11, 2020, <https://tr.euronews.com/2020/03/10/kadin-milletvekili-oraninda-turkiye-117-nci-sirada-zirvede-ruanda-ve-kuba-var>.
- Düvenci, S. (2018). Devletin Köken Teorileri Açısından Devleti Doğuran Etmenler: Çeşitli Uygarlıklar ve Topluluklar Üzerinden Bir Değerlendirme. *Uluslararası Yönetim Akademi Dergisi*, 1(2), 66-93.
- Ecevit, Y. ve Karkıner, N. (Ed.). (2013). *Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları*. (2. Baskı).
- Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Elden, N. (2019), “Türkiye’de Kadınlar Siyasete Ne Kadar İlgi Duyuyor?” <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-48060043> (Erişim Tarihi: 01.01.2021).
- Eser, H. B. ve Sarışahin, P. (2016). Cinsiyet- Siyasal Katılım İlişkisi: Süleyman Demirel Üniversitesi Örnek Olayı. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 7(15), 38-58.
- Fedayi, C. (2020). *Siyaset Bilimi*. (10. Baskı). Ankara: Kadim Yayınları.
- Gökalp, Z. (1961). *Türkçülüğün Esasları*. Ankara: Serdengeçti Neşriyatı Yayınları.
- Gökçe, G. (B.t). Devlet Sınıflandırmaları ve Zayıf Devletlerin Karakteristik Özellikleri.
- Selçuk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 8(14), 343-359.
- Gökçimen, S. (2008). Ülkemizde Kadınların Siyasal Katılım Mücadelesi. *Yasama Dergisi*, 2(10), 5-59.
- Göksel, B. (1993). *Çağlar Boyunca Türk Kadını ve Atatürk*. Ankara: Kültür Ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Görgülü, Ü. (2014). *Kadın ve Siyaset: İslam Toplumunda Kadının Siyasal Hakları Üzerine Fıkhi Bir İnceleme*. İstanbul: İz Yayıncılık.
- Gözler, K. (1998). *Kurucu İktidar*. Bursa: Ekin Kitapevi Yayınları.

- Gülsever, M. S., Felek, B., Bahtiyar, E. Ve Gezici, A. (2023). Türkiye’de Çoğulcu Demokrasi ve Katılımcı Yönetim. *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 9(70), 3866-3875.
- Gültekin, M. (2013). Aile Niçin Dağılıyor: Aile Politikaları ve İstanbul Sözleşmesi. *Aile Akademisi Derneği Yayınları*.
- Güneş, G. (2010). Türk Kadınının Muhtarlık ve Köy İhtiyar Heyetlerine Seçme Seçilme Hakkının Kazanması ve Türkiye’nin İlk Kadın Muhtarı Gül Esin (Hanım). *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 171-190.
- Hakymez, Y.Ş. (2003). Çoğunlukçu Demokrasi Anlayışı, Rousseau ve Türk Anayasaları Üzerinde Etkisi. Makalenin Nerede Yayımlandığına Dair Bilgiye Rastlanılmamıştır. 52(4), 69-92
- Heywood, A. (2014). *Siyaset Teorisine Giriş* (6. Baskı). (Çev: H.M.Köse). İstanbul: Küre Yayınları.
- Heywood, A. (2015). *Siyasetin Temel Kavramları* (2.Baskı). (Çev: H.Özler). Ankara: Adres Yayınları
- Heywood, A. (2017). *Siyaset* (18. Baskı). (Çev: B.B.Özipek vd.). Ankara: Adres Yayınları.
- Hobbes, T. (2007). *Leviathan* (6. Baskı). (Çev: S.Lim). İstanbul: YKY Yayınları.
- İlgar, R. ve Lefilleur, J.N. (2011). Az Gelişmiş Ülkelerin Coğrafi Koşullarının Zorlandığı Mekana Bağlı Kalkınma Girişimleri. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 35(2), 73-91.
- İlk Türk Kadın Milletvekillerinin Listesi. (2020). Aralık 30, 2020, https://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0lk_T%C3%BCrk_kad%C4%B1n_milletvekilleri_listesi.
- İnanç Demir, M. (2018). Siyasal İletişim: Kavramsal Bir Derleme. *Yakın Doğu Üniversitesi Uluslararası Sanat, Kültür ve İletişim Dergisi*, 1(1), 79-104.
- İnce, Ö. (2009). “5 Aralık 1934 ve Kadınlar.” <https://www.hurriyet.com.tr/5-aralik-1934-ve-kadınlar-13116810> (Erişim Tarihi: 01.01.2021).
- Kadınlardan ve Aileden Sorumlu Bakanlar. (b.t). Temmuz, 21, 2021, <https://www.aile.gov.tr/bakanlik/bakanlik-yoneticileri/onceli-bakan-ve-yoneticiler/bakanlar>.
- Kalaycıoğlu, S. ve Rittersberger, H. (2000). *Cömert “abla”ların Sadık “hanım”ları: Evimizdeki Gündelik Kadınlar*. İstanbul: Su Yayınları.
- Kapani, M. (2007). *Politika Bilimine Giriş*. (21. Baskı). Ankara: Bilgi Kitapevi.
- Kaplan, M. (2011). “Kaplumbağa’nın Özgürlüğü”: Kadınlar ve Ev İçi Emek. *Folklor ve Edebiyat Dergisi*, 17(65), 163-172.
- Kara Kaşka, M. (2024). *Yerel Seçimlerde 11 İl ve 61 İlçede Kadın Adaylar Belediye Başkanı Seçildi*. <https://www.bbc.com/turkce/articles/c4nr459x591o> (Erişim Tarihi: 24.03.2025).
- Karaca, N.E. (2002). Türk Aile Hayatı Üzerine Genel Bir Bakış. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(28-29), 313-325.
- Karaca, S. (2013). *Machiavelli-Carl Schmitt ve Siyasal İktidar*. Ankara: Alter Yayınları.
- Karataş Altay, A. ve Bayram, M. (2020). *Pandemi Döneminde Azaldı*.

- <https://www.dha.com.tr/yurt/pandemi-doneminde-kitap-okuma-azaldi/haber-1770854>(Erişim Tarihi: 01.08.2021).
- Kaya, S.B. (2015). Hukuk Devleti, Demokrasi ve Anayasacılık Ekseninde Anayasa Yargısı ve Yargısal Aktivizm. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 19(3), 355-401.
- Kaymaz, İ.Ş. (2019). Çağdaş Uygarlığın Mihenk Taşı: Türkiye’de Kadının Toplumsal Konumu. *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, 2(46), 333-366.
- Kışlalı, A.T. (1999). *Siyaset Bilimi*. (7.Baskı). Ankara: İmge Kitapevi.
- Korkmazer, A. (2020), “Nevşehir’e İlk Kadın Vali” <https://www.haberturk.com/kayseri-haberleri/78588265-nevsehire-ilk-kadin-vali> (Erişim Tarihi: 01.02.2021).
- Kurnaz, Ş. (2011). *Yenileşme Sürecinde Türk Kadını (1839-1923)*. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Lioyd, G. (2015). *Erkek Akıl* (2. Baskı). (Çev: M.Özcan). İstanbul: Ayrıntı Yayınları. Mertens, D.M. (2014). *Research And Evaluation in Education And Psychology: Integrating Diversity With Quantitative, Qualitative, And Mixed Methods*. Newyork: Sage.
- Mutlu, A. (2017). Niteliksel Bağlamda Kadının Siyasetteki Yeri ve Anlamı. *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(9), 24-46.
- Nizamülmülk. (2021). *Siyasetname* (6. Baskı). (Çev: M. Kanar). İstanbul: SAY Yayınları.
- Okur, C. (2018). “Köylü Kadınlardan ‘altın’ yerine ‘kitap günü’.” <https://www.aa.com.tr/tr/yasam/koylu-kadınlardan-altin-yerine-kitap-gunu/1076952>(Erişim Tarihi: 07.08.2021).
- Orhan, G., Palaz, S., ve Altan, E. (2015). Yerel Siyasette Kadınların Aktif Katılımının Koşulları: Muhtarlık Akademisi Katılımcıları Çalışması. *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 1(1), 16-39.
- Özdemir, S.S. (2019). *Kadın Hakları Bağlamında Türkiye’de Pozitif Ayrımcılık İlkesi*. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
- Özer, F.F. (2007). *Ziya Gökalp’in Şiir ve Mektupların Çocuk ve Kadın Eğitimi*. (Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Öztürk, Z.A. (2012). Uluslararası Siyasette ve Karar Alma Mekanizmalarında Kadın. *Ege Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 3(1), 1-33.
- Parlak Börü, Ş. (2017). Kadının Korunmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmeler ve Türkiye’nin Konumu. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Özel Sayı.
- Partizan Ne Demek? Partizan Nedir. (2020). Haziran 27, 2021, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/partizan-ne-demek-partizan-nedir-partizan-tdk-kelime-anlami-41481682>.

- Ritzer, G. ve Stepnisky, J. (2018a). *Modern Sosyoloji Kuramları* (8. Baskı). (Çev: H.Hülür). Ankara: De Ki Yayınları.
- Ritzer, G. ve Stepnisky, J. (2018b). *Klasik Sosyoloji Kuramları* (7. Baskı). (Çev: H.Hülür). Ankara: De Ki Yayınları.
- Robins, A. (2023). *Meclis’te Kadın Milletvekillerinin Sayısı Neden İstenen Düzeyde Değil*. <https://www.bbc.com/turkce/articles/cn0e1je0zm60>
- Rousseau, J-J. (2016). *Toplum Sözleşmesi* (15. Baskı). (Çev: V. Günyol). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Russell, B. (1976). *İktidar* (2. Baskı). (Çev: M. Ergin). Altın Kitaplar Basımevi.
- Sarıbay, A.Y. (1998). *Siyasal Sosyoloji*. (4. Baskı). İstanbul: Der Yayınları.
- Sağıt, D. (2016). *Yerel Yönetimlerde Kadının Siyasal Katılımı: İzmir İli Üzerine Bir Araştırma*. (Yüksek Lisans Tezi). Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Sarıçoban, G. (2017). Milli Mücadele’de Anadolu Kadını, *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(4), 1331-1346.
- Sankaya, E. (2019). *Kadının Siyasal Hakları Tarihçesi*. Ankara: TAÇESE Yayınları.
- Sarışahin, P. (2015). *Cinsiyet- Siyasal Katılım İlişkisi: Süleyman Demirel Üniversitesi Örneği*. (Yüksek Lisans Tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Son Dakika Haber: İstanbul Sözleşmesi Neden Feshedildi?* (2021), Nisan 15, 2021, <https://www.haber7.com/guncel/haber/3079689-son-dakika-haber-istanbul-sozlesmesi-neden-feshedildi>.
- Son Dakika Haber: Yeni Bakanlıklar Neler ve Yeni Bakanlar Kimler Oldu?* (2021), Mayıs 5, 2021, <https://www.milliyet.com.tr/galeri/son-dakika-haber-yeni-bakanliklar-neler-ve-yeni-bakanlar-kimler-oldu-iste-yeni-kabine-listesi-6487073/3>
- Süfrafet*. (2021). Eylül, 1, 2021, <https://tr.wikipedia.org/wiki/S%C3%BCfrafet>.
- Şahin, F. (2011). *Kadınlara Siyasal Katılımları Çerçevesinde Kadın Meclislerinin Yerel Siyasetteki Etkinlikleri ve Üye Profilleri*. (Uzmanlık Tezi). T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Şahin, C. ve Şahin, M. (2013). Osmanlı Son Dönemi İle Milli Mücadele Yıllarında Türk Kadınının Sosyal, Siyasal ve Askeri Faaliyetleri, *Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 53-72.
- Taşdelen, M. (2015). *Siyaset Sosyolojisi*. (4. Baskı). İstanbul: Kocav Yayınları.
- Taşkın, Y. (2016). *Siyaset Kavramları, Kurumlar, Süreçler* (3. Baskı). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Tekeli, Ş. (2011). *1980’ler Türkiye’sinde Kadın Bakış Açısından Kadınlar*. (5. Baskı). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Tekin, N. (2009). *Ev Kadınları ve Çalışan Kadınlar Arasında Siyasal Davranış Farklılıkları: Isparta Örneği Olay Araştırması*, (Yüksek Lisans Tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Tokgöz, O. (1979). *Siyasal Haberleşme ve Kadın*, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Yayınları.

- Topbaş, H. (2010). David Easton'un Siyasal Sistem Kuramı Bağlamında Siyasal Katılma: Erzurum Seçmeni Üzerine Bir Araştırma. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(30), 81-112.
- Turan, E. (2014). *Siyasal Bilimine Giriş*. (3. Baskı). Konya: Palet Yayınları.
- Turan, İ. (B.t.). *Siyasal Sistem ve Siyasal Davranış*. (2. Baskı). İstanbul: Der Yayınları.
- Turan, O. (2020). *Türk Cihan Hakimiyeti Mefkuresi Tarihi*, İstanbul: Boğaziçi Yayınevi
- TÜİK, (2024). *İş Gücü İstatistikleri* <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=İsgücü-İstatistikleri-Mart-2024-53510#:~:text=%C4%B0%C5%9Fsizlik%20oran%C4%B1%20ise%200%2C1,12%2C0%20olarak%20tahmin%20edildi>. (Erişim Tarihi: 26.03.2025).
- Türk Siyasetinde ki Kadının Yeri*, (2020). Ocak 25, 2021, https://tr.wikipedia.org/wiki/T%C3%BCrk_siyasetinde_kad%C4%B1nlar%C4%B1n_yeri.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Milletvekili Dağılımları*. (b.t.). Ocak 10, 2021, https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/milletvekillerimiz_sd.dagilim.
- Türkiye'de Kitap ve Gazete Okuma Oranları Giderek Düşüyor*. (2021). Şubat 25, 2025, <https://yeni1mecra.com/turkiyede-gazete-ve-kitap-okuma-oranlari-giderek-dusuyor/>.
- Türkiye'de 2,8 milyon kadın okuma yazma bilmiyor; 3 milyon kadın diplomasız*. (2021). Temmuz 30, 2021, <https://www.indyturk.com/node/326736/haber/t%C3%BCrkiyede-28-milyon-kad%C4%B1n-okuma-yazma-bilmiyor-3-milyon-kad%C4%B1n-diplomas%C4%B1z>.
- Türkmenoğlu, A.T. (2017). *Siyasal Toplumsallaşma ve Medya (Üniversite Öğrencileri Üzerine Teorik ve Uygulamalı Bir Çalışma)*. (Doktora Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Türköz, Ş. (2016). Siyasal Toplumsallaşma Sürecinde Kitle İletişim Araçları ve Sosyal Medyanın Rolü. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(1), 97-114.
- Uğuz, E.S. (2019). *Milli Görüş Gençliğinin Siyasal Toplumsallaşma Süreci*. (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Uşak Valisi Funda Kocabıyık Kimdir?* (2020), Ocak 25, 2021, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/usak-valisi-funda-kocabiyik-kimdir-41483713>.
- Uysal, B. (B.t.). Siyasal Katılma ve Siyasal Katılma Üzerinde Ailenin Etkisi. *Amme İdari Dergisi*, 109-134.
- Ünal, S. (2014). Türk Kadınının Seçme ve Seçilme Hakkının Kazanılması ve Basın.
- Türk ve Türk Dilleri Edebiyatları ve Tarihi Uluslararası Dergisi*, 9(7), 525-559.
- Vali (2020). Ocak 27, 2021, <https://tr.wikipedia.org/wiki/Vali>.
- Weber, M. (2003). *Sosyoloji Yazıları* (Çev: T.Parla). İstanbul: Bağlam Yayınları
- Weber, M. (2013). *Bürokrasi ve Otorite* (6. Baskı). (Çev: H.B.Akın). Ankara: Adres Yayınları.

- Weber, M. (2017). *Meslek Olarak Siyaset* (Çev: L.Özşar). Bursa: Biblos Yayınları.
- Yay, S. (2014). Tarihsel Süreçte Türkiye'de Sosyal Devlet. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Dergisi*, 3(9), 147-161.
- Yıldırım, A. ve Gökarp, M.F. (2016). Gelişmiş Ülkelerde Kurumsal Yapı ve Uluslararası Rekabet Gücü İlişkisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 31(1), 1-34.
- Yıldız Turan, E. (2015). Türk İslam Düşünce Sisteminde İbn-i Haldun'un Devlet Nazariyesi. *Atatürk İletişim Dergisi*, 2(9), 197-204.
- Yılmaz, A. (2000). *Modern Demokrasi Gelişimi ve Sorunları*, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları
- Yumlu, K. ve Belkis, Ö. (Der.). (2017). *Kadın ve Siyaset*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Yüceer, S. (2008). Demokrasi Yolunda Önemli Bir Aşama: Türk Kadınının Siyasal Hakların Tanınması. *Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(14), 131-151.
- Yücekök, A.N. (1987). *Siyaset'in Toplumsal Tabanı (Siyaset Sosyolojisi)*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Yayınları.
- Zarakolu, C.D. (2013). *Thomas Hobbes'un Siyaset Felsefesi*. İstanbul: Belge Yayınları.

Arşiv Kaynakları

- Cumhuriyet, 6 Birinci Kanun 1934/6 Aralık 1934, nr. 3794, s. 12.
- Kurun, 7. Birinci Kanun 1934/7 Aralık 1934, nr. 34879, s. 16.
- Milliyet, 6. Kanuni Evvel 1934/6 Aralık 1934, nr.3171, s. 9.
- Ulus, 6 İlk Kanun 1964/6 Aralık 1934, nr. 4632, s. 5

Dizin

A

Adorno 49
Afyonkarahisar 14, 15, 98, 105,
108, 115, 156, 165
Aile 12, 55, 71, 107, 122, 139, 147,
151, 164, 167
Aristoteles 18, 126, 164

B

Batılılaşma 92, 154
Bottomore 45, 165
Bourdieu 21
Burdeau 22

C

Covid-19 7, 116
Cumhuriyet 8, 15, 81, 92, 95, 96,
97, 103, 115, 154, 161, 164, 165,
167, 171

D

Dahrendolf 156
Dahrendorf 122
demokrasi 11, 36, 37, 38, 39, 40,
86, 100, 159

Demokrasi 8, 36, 38, 103, 127, 167,
168, 171
devlet 10, 13, 17, 20, 21, 22, 24,
25, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37,
39, 45, 69, 73, 76, 83, 88, 121,
122, 139, 141, 163
Devlet 30, 31, 33, 34, 35, 106, 107,
163, 164, 166, 171
Duverger 20, 21, 23, 41, 42, 43, 44,
46, 47, 166

E

Emre Kongar 18, 156
eşitlik 13, 38, 70, 73, 78, 79, 153,
154
Ev 7, 14, 110, 119, 130, 167, 169
ev işleri 136
ev kadını 15, 111, 116, 130, 132,
138, 156
Ev kadını 14, 130
ev kadınları 13, 14, 108, 152, 156,
161

F

Fransız Devrimi 69, 70, 153
Freud 49, 52

G

geleneksel otorite 28
Giddens 48

H

Halide Edip 87, 89, 90, 91
Heywood 18, 27, 30, 38, 39, 43, 167
Hobbes 29, 32, 71, 167, 171

İ

İbn-i Haldun 31, 171
iktidar 9, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 33, 34, 36, 38, 45, 52, 54, 57, 60, 111, 138, 145, 157
İktidar 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 166, 167, 169

J

John Locke 23

K

kadının emeği 136
Kadın/-lar 69, 70, 71, 75, 77, 78, 79, 80, 90, 92, 93, 98, 99, 101, 102, 104, 105, 109, 119, 122, 125, 131, 144, 147, 160, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 171
karizmatik otorite 28
katılımcı 38, 43, 116, 117, 118, 121, 122, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 134, 138, 139, 141, 147, 149, 157, 158, 159
kültür 12, 14, 15, 41, 42, 43, 44, 46, 52, 139, 140

L

Laswell 20, 49, 52, 55
Leviathan 32, 167

M

Machiavelli 20, 32, 167
Marx 19, 31, 42, 54, 156, 164

meşruiyet 24
Milbrath 60, 61, 62
Mill 71
milletvekili 50, 75, 99, 100, 102, 103, 104, 163, 166
Mustafa Kemal Atatürk 92, 93, 99

N

Nizamülmülk 69, 168

O

Osmanlı Devleti 83, 84, 85, 88, 92, 154
otorite 20, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 33, 55, 83
Otorite 26, 27, 170
Oy hakkı 75
oy kullanma 37, 59, 72, 96
oy kullanmak 126, 127, 143, 157
oy verme 11, 59, 60, 126, 138, 139, 140, 157, 159
Oy vermek 124, 126, 127, 157

Ö

özgürlük 23, 38, 70, 153

P

parti 11, 23, 42, 61, 94, 100, 103, 105, 125, 127, 128, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 157, 159, 160
partizanlık 140, 159
Partizanlık 159
Platon 19
Politika 8, 17, 18, 49, 158, 164, 167

R

Robert Dahl 59, 60
Robert Nispet 52
Rousseau 32, 38, 70, 71, 167, 169
Russell 22, 169

S

Sanayi Devrimi 47, 109

Sanayileşme 46, 59, 100
seçimler 24, 39, 97
seçme ve seçilme hakkı 74, 97, 154
Simmel 54
Siyasal iktidar 25
Siyasal Katılım 10, 11, 13, 14, 15, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 81, 102, 108, 111, 116, 124, 125, 126, 128, 130, 133, 135, 136, 142, 153, 157, 163, 165, 166, 169
Siyasal kültür 41, 42, 43
Siyasal sistem 41, 44
Siyasal toplumsallaşma 47, 49, 50, 51, 55, 58, 125, 128
Siyaset 9, 15, 17, 19, 20, 21, 50, 55, 112, 119, 121, 122, 135, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 171
siyasetçiler 33, 145
Siyasi partiler 58, 121, 137, 138, 139

T

toplum 9, 10, 11, 12, 13, 14, 20, 23, 24, 27, 28, 32, 37, 39, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 51, 53, 71, 78, 104,

111, 112, 123, 126, 132, 133, 135, 136, 146, 148, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160

Toplumsal Cinsiyet 67
toplumsallaşma 12, 13, 14, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 57, 108, 128, 136, 139, 140, 159
Toplumsallaşma 12, 47, 48, 55, 163, 164, 165, 170
Türk kadını 84, 87, 89, 90, 94, 96, 97, 100, 103, 104, 131, 154

U

Ulric Beck 129

W

Weber 19, 21, 22, 27, 28, 29, 31, 33, 42, 138, 170, 171

Y

Yasal-Rasyonel otoritede 28
Yusuf Has Hacib 24

Z

Ziya Gökalp 85, 168

Gölgede Kalan Sesler: Ev Kadınları

Kadınlar, toplumun her alanında olduğu gibi siyaset sahnesinde de eşit temsili hak etmektedir. Ancak özellikle ev kadınları, geleneksel rolleri sebebiyle çoğu zaman siyaset süreçlerinin dışında kalmaktadır. Bu kitap, ev kadınlarının siyaset katılımını ve siyaset toplumsallaşma sürecini derinlemesine ele alarak, demokratikleşme sürecinin eksik kalan halkalarından birine ışık tutuyor.

Afyonkarahisar'da yapılan saha çalışmasıyla ev kadınlarının siyasetle ilişkisi, onların sesinden ve deneyimlerinden yola çıkarak inceleniyor. Kuramsal bir arka planla desteklenen bu çalışma, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini, siyaset bilincin gelişimini ve toplumsal normların dönüştürücü gücünü sorguluyor.

Kadınların yalnızca oy veren bireyler değil, karar alma mekanizmalarının aktif öznesi olmaları gerektiğini vurgulayan bu eser, siyaset katılımının cinsiyetle sınırlı olamayacağını ortaya koyuyor. Ev kadınlarının görünmeyen emeğini ve potansiyelini siyaset alanına taşımanın, daha adil, eşitlikçi ve katılımcı bir demokrasinin inşasında ne denli önemli olduğunu gözler önüne seriyor.

